

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/233/2015
Identifikačné číslo spisu: 1015200751
Dátum vydania rozhodnutia: 11.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200751.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Bratislava Staré mesto so sídlom Konventná 11, Bratislava, právne zastúpeného: advokátskou kanceláriou KRION Partners, s.r.o. so sídlom Palisády 50, Bratislava, proti odporcovi: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava so sídlom Primaciálne námestie č. 1, Bratislava, za účasti: 1/ D., nar. XX.X.XXXX. 2/ P., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom U., Q., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. MAGS SNM 34540/2015-45757/786/Dol zo dňa 12.3.2015, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/39/2015-26 zo dňa 22.6.2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/39/2015-26 zo dňa 22. júna 2015 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Uznesením č.k. 4Sp/39/2015-26 zo dňa 22. júna 2015 Krajský súd v Bratislave odmietol postupom podľa § 250p Občianskeho súdneho poriadku ako neoprávnene podaný opravný prostriedok (návrh) navrhovateľa, doručený Krajskému súdu v Bratislave dňa 12.5.2015, ktorým žiadal preskúmať rozhodnutie odporcu č. MAGS SNM 34540/2015-45757/786/Dol zo dňa 12.3.2015, o zrušení svojho rozhodnutia č. MAGS SNM 31250/2014-30887/786/Dol zo dňa 30.7.2014 a súčasne priznaní nároku na bytovú náhradu - náhradný nájomný byt s tromi obytnými miestnosťami, žiadateľom o bytovú náhradu podľa zákona č. 260/2011 Z.z. o ukončení a spôsobe usporiadania nájomných vzťahov k bytom, D. a P..

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pred prejednaním veci samej skúmal, či sú splnené podmienky na konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), vrátane toho, či bol opravný prostriedok podaný oprávnenou osobou, t.j. či navrhovateľ - Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, je oprávnenou osobou na podanie odvolania v danej veci.

S poukazom na právnu úpravu §250m ods. 3 O.s.p., § 9 ods. 2 zákona č. 260/2011 Z.z., § 9 ods. 5 zákona č. 260/2011 Z.z., skonštatoval, že z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu v zmysle zákona sú len osoby, ktoré boli účastníkmi správneho konania. V prípade konania sp. zn. MAGS SNM 34540/2015-45757/786/Dol. sú takými osobami D. a P.. Z podaného návrhu, predloženej kópie napadnutého rozhodnutia, ako aj zo znenia zákona č. 260/2011 Z.z. je zrejmé, že navrhovateľ nebol zo zákona účastníkom konania o nároku na poskytnutie bytovej náhrady. Navrhovateľ v predmetnom konaní vystupoval len ako prenajímateľ, ktorému odporca zaslal napadnuté rozhodnutie „na vedomie“ (s poukazom na cit. ust. § 9 ods. 5 zákona č. 260/2011 Z.z.). Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že navrhovateľ nebol účastníkom správneho konania v zmysle zákona č. 260/2011 Z.z. - konania o nároku na poskytnutie bytovej náhrady, z ktorého dôvodu nemôže byť účastníkom konania pred súdom, v ktorom sa preskúmava napadnuté rozhodnutie. O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. per analogiam aplikovaného na základe ustanovenia §250l ods. 2 O.s.p. a § 246c O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ z dôvodov odňatia možnosti konať pred súdom, inej vady ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávneho právneho posúdenia veci. Zásadne nesúhlasil s právnym záverom, že nebol oprávnenou osobou na účasť v konaní o priznanie bytovej náhrady, nakoľko z titulu vlastníctva bytu za ktorý bola priznaná bytová náhrada boli priamo dotknuté jeho práva. V konaní o priznaní bytovej náhrady mu postavenie účastníka správneho konania priamo vplynulo z ust. § 14 ods. 1 Správneho poriadku. Krajský súd pochybil, ak v konaní neskúmal túto otázku. Poukázal na judikatúru súdov vzťahujúcu sa k účastníctvu v správnom konaní v súvislosti s existenciou práva ku konaním dotknutým nehnuteľnosťami.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu toto vyhodnotil ako nedôvodné, nemajúce oporu v platnej právnej úprave a nepodložené vzhľadom na skutočnosť, že odvolateľ nijako neodôvodnil tvrdenie o odňatí práva konať pred súdom, ani nesprávnosť právneho posúdenia.

Účastníci konania P. a D. vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedli, že napadnuté rozhodnutie považujú za vecne správne a navrhujú, aby ho odvolací súd potvrdil.

Dňom 1.júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 O.s.p.).

V konaní o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy (podľa § 250l a nasl. O.s.p.) na základe opravného prostriedku predpokladaného zákonom sú účastníkmi konania tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava. Na konanie sa primerane použijú ustanovenia druhej hlavy piatej časti O.s.p.

Podľa ustanovenia § 250 ods. 2 O.s.p., žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konat' malo.

Podľa § 250p O.s.p. ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 14 zák. č. 71/1967 Zb. správneho poriadku, účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konat' alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak. Účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

Zákon č. 260/2011 Z.z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov, upravuje konanie o priznaní bytovej náhrady v § 9 tak, že konanie sa začína podaním žiadosti obci, účastníkom konania je žiadateľ, obec preskúma údaje žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb uvedené v žiadosti; najmä preskúma, či žiadateľ spĺňa podmienky materiálnej bytovej núdze. Ak žiadosť spĺňa náležitosti podľa § 8 ods. 2 a 3, obec o žiadosti rozhodne v lehote 90 dní od jej doručenia. Ak žiadateľ spĺňa podmienky na poskytnutie bytovej náhrady, obec rozhodne o priznaní nároku na bytovú náhradu, inak rozhodnutím nárok neprizná. Rozhodnutie obce o priznaní nároku na bytovú náhradu musí obsahovať aj poučenie o povinnosti podľa § 6 ods. 3. Kópiu rozhodnutia zašle obec prenajímateľovi.

Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že odvolanie podal navrhovateľ, ako prenajímateľ dvojizbového nájomného bytu č. 12 s podlahovou plochou 49,08 m² nachádzajúceho sa na 1. poschodí domu na U. v Q. užívaného účastníkmi D. a P. pôvodne na základe nájomnej zmluvy, ukončenej výpoveďou navrhovateľa doručenu dňa 22.2.2012. V súdnom konaní sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Hlavného mesta SR, Bratislava, č. MAGS SNM 34540/2015-45757/786/Dol zo dňa 12.3.2015 ktorým bolo autoremedúrou zrušené predchádzajúce rozhodnutie č. MAGS SNM 31250/2014-30887/786/Dol zo dňa 30.7.2014 o nepriznaní bytovej náhrady pre nepreukázanie existencie nájomného vzťahu a pri opätovnom rozhodovaní bolo vyhovené odvolaniu D. a P. a bol im priznaný nárok na bytovú náhradu - náhradný nájomný byt s tromi obytnými miestnosťami. Rozhodnutie správneho orgánu obsahovalo dostatočné odôvodnenie splnenia všetkých zákonných podmienok a predpokladov pre vznik nároku na bytovú náhradu zo strany žiadateľov, pričom ním bolo zohľadnené k odstráneniu nedostatkov, pre ktoré im nebolo vyhovené predošlým rozhodnutím došlo až po podaní odvolania.

V odvolacích dôvodoch navrhovateľ spochybňoval zákonnosť postupu odporcu, ktorý s ním nekonal ako s účastníkom v zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku, čím mu odňal možnosť konat' pred súdom, namietal odlišný postup odporcu ako v obdobnom nešpecifikovanom prípade, nespĺnenie podmienok pre rozhodovanie o odvolaní formou tzv. autoremedúry, akceptovanie neprípustného Čestného vyhlásenia ako podkladu pre rozhodnutie, nedostatočné zistenie skutkového stavu v otázke existencie nájomnej zmluvy a užívateľských vzťahov k predmetnému bytu a následné nesprávne právne posúdenie veci.

Krajský súd sa pri svojom rozhodovaní primárne zaoberal otázkou splnenia základnej procesnej podmienky konania vo veci samej ktorou je aktívna legitímácia navrhovateľa. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa dôvodovej správy k návrhu zákona prijatého pod č. 260/2011 Z.z., cieľom prijatia zákona je vytvoriť legislatívny mechanizmus, ktorý ukončí ingerenciu štátu do užívania súkromného majetku a umožní postupne pristúpiť na podmienky zaužívané v iných demokratických štátoch, ktoré nemuseli prejsť časovo a materiálne transformačným procesom. Zároveň nájomcom, ktorí nie sú

natoľko solventní, aby si dokázali po doručení výpovede bez uvedenia dôvodu zabezpečiť bez pomoci náhradné bývanie, dáva možnosť požiadať obec o pridelenie náhradného nájomného bytu. Zjednodušene povedané, v záujme nájomcov, akým je aj navrhovateľ, zákon vytvoril mechanizmus na zabezpečenie toho, aby (zjednodušene povedané) reštituenti mohli nakladať s bytmi bez obmedzenia ich práv z titulu existujúcich nájomných zmlúv, na trvaní ktorých nemajú záujem.

Samotný zákon 260/2011 Z.z. nepochybne vychádzal z predpokladu, že prenajímateľ ktorý doručil výpoveď z nájomnej zmluvy, nemá záujem na pokračovaní v nájme, ani nemá dôvod na sťažovaní priznania náhradného bytu pôvodným nájomníkom. Zákon preto obmedzil okruh účastníkov konania o bytovej náhrade tak, že uviedol ako jediného účastníka konania žiadateľa (žadateľov) a zveril správne orgánu v celom rozsahu skúmanie a následné rozhodovanie o preukázaní splnenia podmienok pre priznanie bytovej náhrady.

Len na doplnenie treba uviesť, že zákon o správnom konaní je všeobecnou normou verejného práva, ktorá v § 14 upravuje status účastníka správneho konania. Tento všeobecný predpis verejného práva o účastníctve v konaní, je možno aplikovať iba v prípade, ak v osobitných právnych predpisoch nie je status účastníctva pre určitý druh správneho konania špeciálne zákonodarcom upravený. Pri opačnom výklade by sa negoval účinok špeciálneho právneho predpisu, ktorým je v danom prípade § 9 zák. č. 260/2011 Z.z., ktorý má prioritu a prednosť pred úpravou všeobecnou. Okrem toho nemožno opomenúť, že účelom správneho súdnictva je poskytnúť ochranu (aj prípadne opomenutým) účastníkom konania pre ujmu na ich právach. V danom prípade nielenže navrhovateľ neosvedčil dôvodnosť svojho postavenia účastníka konania pre rozpor s osobitnou úpravou účastníctva konania vyplývajúcou z osobitej povahy konania podľa zák. č. 260/2011 Z.z. ale dokonca ani len všeobecne neuviedol, v čom by malo dôjsť k negatívnemu zásahu do jeho práv tým, že osobám, ktorým doručil výpoveď z nájomnej zmluvy bol pridelený náhradný byt.

Nakoľko zákonodarca špeciálne pre tento konkrétny druh konania upravil status účastníctva v konaní v zmysle § 9 ods. 2 a zároveň Najvyššiemu súdu nie je zrejmé, na akú ujmu v súvislosti s rozhodovaním o priznaní bytovej náhrady navrhovateľ poukazuje, považuje Najvyšší súd za vecne správne a dostatočne odôvodnené rozhodnutie krajského súdu, ktorý aplikoval ust. § 250p O.s.p. a konanie zastavil pre nedostatok procesnej aktívnej legitímácie navrhovateľa.

Vzhľadom na tento záver nebolo dôvodné zaoberať sa ďalšími vecnými námietkami navrhovateľa voči procesnému postupu odporcu a právne vyhodnoteniu splnenia podmienok pre priznanie bytovej náhrady

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písmeno c/ O.s.p., tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na ich náhradu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.